
ÖSSZEFÜGGÉSEK A KREATIVITÁS ÉS A TÁRSAS VISELKEDÉST MEGHATÁROZÓ SZEMÉLYISÉGVONÁSOK KÖZÖTT DRÁMA TAGOZATOS TANULÓK KÖRÉBEN

Kasik László
SZTE, BTK, Pedagógia szak

Kulcsszavak: kreativitás, kreatív személyiség, társas viselkedés

A kreatív személyiség hazai és nemzetközi kutatásának eddigi eredményei alapján úgy tűnik, hogy az átlagnál nagyobb kreativitású személyeknél szoros kapcsolat mutatható ki az alkotóképesség és egyes személyiségvonások között. A kutatók már az 1970-es években különbségeket mutattak ki az alacsonyabb és a magasabb kreativitású általános és középiskolás gyerekek társas viselkedést meghatározó személyiségjegyei között, és számos, a kreatív egyéneket ezen a területen is megkülönböztető személyiségjegy-készletet írtak le. A későbbi kutatások eredményei szintén azt támasztják alá, hogy ezekre a gyerekekre nagyobb mértékben jellemző a nonkonformizmus; a csoportonkívüliség és a magányosság tűrése; csoportos munkába való kapcsolódás esetén vezetői szerep vállalása; mások véleményétől való nagyfokú függetlenség; a korlátozás, a kötöttségek, az elnyomás elleni védekezés; valamint a beszabályozottság és a konvenciók elutasítása.

Az empirikus vizsgálatunkban részt vevő négy középiskola drámatagozatára többnyire a kreativitás felmérését középpontba állító felvételi eljárás alapján veszik fel a tanulókat, ezért a vizsgált 9. évfolyamos, dráma tagozatos tanulókra (N=127) mint kreatív potenciált mutató egyénekre tekintünk. Tudomásunk szerint ezeknek a tanulóknak a kreativitásukat mérőeszközökkel még nem vizsgálták. A Torrance-féle kreativitástesztel arra keressük a választ, valóban kreatívabbak-e a dráma tagozatos tanulók a szintén vizsgált, más tagozatra járó kortársaiknál (N=224).

A kreatív gyerekekkel végzett eddigi vizsgálatok eredményei alapján mi is feltételezzük, hogy a kreatív személyiség meghatározásában fontos szerepet játszanak a társas viselkedést befolyásoló személyiségvonások. A szociális faktorokat a Big Five Kérdőívvel (BFQ) vizsgáljuk, amit a személyiség vonásstruktúrájának, az előzetes taxonómiai vizsgálatok alapján feltárt öt faktorának mérésére fejlesztettek ki.

A két teszt eredményei alapján statisztikai módszerekkel összefüggéseket keresünk a kreativitás és a társas viselkedést meghatározó személyiségvonások között. A tesztek felvételére 2006 januárjában és februárjában került sor, feldolgozásuk jelenleg folyamatban van. Az eredményeket, illetve az azokból levonható pedagógiai következtetéseket a konferencián ismertetjük.